

Mokřad / tůň

ID opatření	31
Druh opatření	Nádrže
Typ opatření	Mokřad / tůň
Detailní typ opatření	Tůně - průtočné, neprůtočné, občasně průtočné

Popis opatření	<p>Mokřad je sezónně nebo trvale podmáčená nebo mělce zatopená plocha. Tůň je definována jako terénní deprese nebo prohlubeň v terénu, trvale nebo periodicky naplněná vodou. Tůně jsou zpravidla zcela zahloubené pod úroveň terénu, nemají hráz ani jiná technická zařízení. Při návrhu tůní je vhodné postupovat v souladu se Standardem péče o přírodu a krajinu z roku 2014: Vytváření a obnova tůní, ze kterého byly převzaty základní technické parametry uvedené v dalším odstavci.</p>
-----------------------	---

Technické parametry	<ul style="list-style-type: none"> · minimální sklon břehů - 1 : 3, u větších tůní až 1 : 20 · minimálně třetina plochy tůně by měla mít hloubku do 50 cm · hloubka vody se doporučuje v rozmezí od 0,8 do 1,0 m · maximální hloubka budovaných tůní do 1,5 m · tůně je vhodné vybudovat a udržovat osluněné · zásadní je různorodost a členitost jednotlivých tůní · zvýšení členitosti dna například umístěním mrtvé dřevní hmoty · opevňování tůní není žádoucí, pouze výjimečně lokálně
----------------------------	---

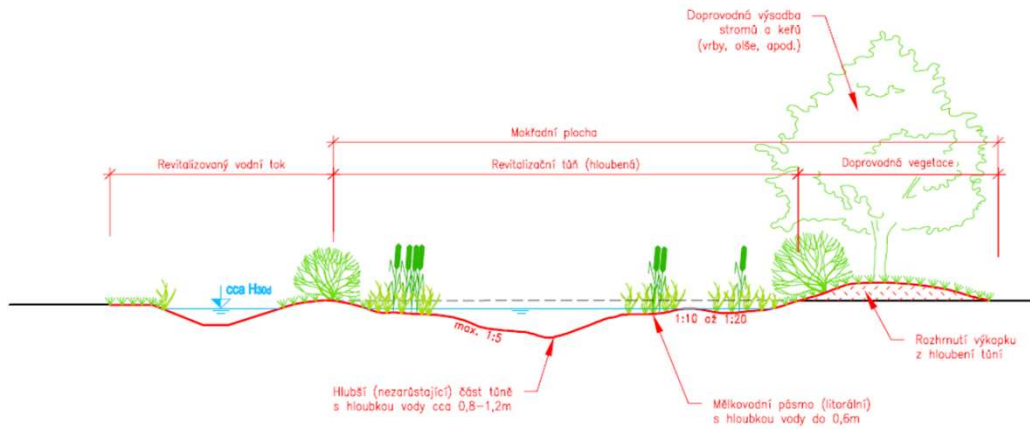
Kombinace s dalšími typy opatření	<p>Je vhodné umísťovat mokřady a tůně, pokud se zde už nevytvořily přirozeně, do plochých údolních niv vodních toků a údolnic přiléhajících z vnější strany (ze strany přítoku svahových nebo drenážních vod) jako součást komplexní revitalizace vodního toku. Vhodně situované mokřady mohou pomoci čistit vodu z odvodňovacích ploch na zemědělských pozemcích před jejich zaústěním do vodního toku.</p>
--	--

Přínosy	Vliv na vodní režim	0	20	40	60	80	100
	Protierozní ochrana	0	20	40	60	80	100
	Ekologické přínosy	0	20	40	60	80	100
	Vliv na HMF	0	20	40	60	80	100
	<p>Největší přínos realizace tůní a mokřadů je zejména z pohledu ekologického. Vliv na vodní režim je odvislý zejména od velikosti daného prvku a jeho umístění v povodí. Uměle vybudované mokřady v návaznosti na systémy odvodnění zemědělských ploch mohou sloužit jako účinný prvek v odstraňování dusičnanového dusíku, fosforu a v omezené míře také pesticidů.</p>						

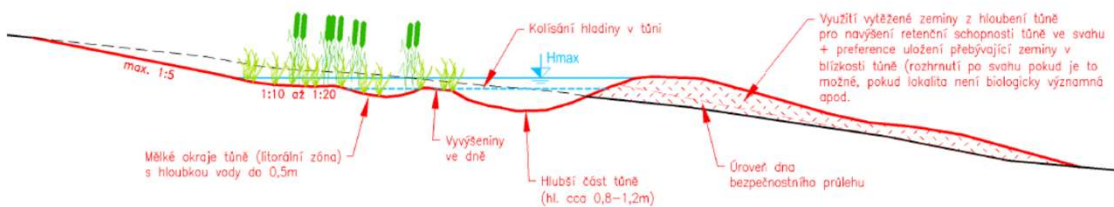
Mokřad / tůň

Vzorový řez

Hlouběná tůň v údolní nivě:

"Retenční tůň" v ploše povodí (ve svahu):

Fotodokumentace příkladů realizací

Neprůtočné tůně v rámci revitalizace Říčanského p. v Praze (foto: Sweco Hydroprojekt)

Detail malé tůně na Všeměřickém p. u Dolního Dvořiště (foto: Sweco Hydroprojekt)

Mokřad / tůň

Podmínky a rizika realizace

K realizaci je potřeba zejména dostatečný prostor, zdroj vody, finanční prostředky, souhlasy dotčených vlastníků a souvisejících subjektů, dostatečná odborná a organizační připravenost.

Potenciálním rizikem by mohl být střet s veřejným zájmem na ochranu přírody a krajiny. Realizací tůní a mokřadů nesmí dojít k negativnímu zásahu do stávajících, zpravidla lučních, biotopů. Negativní hledisko při realizaci, zejména větších tůní, může znamenat objem výkopových prací a případný odvoz odtěženého materiálu mimo prostor stavby. Veškeré práce musí být prováděny citlivě. Znovupoužití ornice se v tůni neuvažuje.

Možným problematickým bodem při realizaci tůní může být jejich životnost s ohledem na postupné zanášení tůní umístěných zejména v údolních nivách. Je potřeba počítat s jejich periodickou obnovou, odtěžením a odvozem odtěženého materiálu.